

Реферат
Никульников Олег Игоревич
Российские подданные в составе войск Наполеона 1812 – 1814 гг.

Объём работы: 57 страниц, 56 использованных источников, 1 приложение.

Ключевые слова: Наполеон Бонапарт, война, Франция, подданные Российской империи, Речь Посполитая, Российская империя, Великая армия, 1812 г.

Цель работы: проанализировать вопрос службы уроженцев белорусских земель, подданных Российской империи в воинских формированиях армии Наполеона.

Объект исследования – Великая армия Наполеона Бонапарта. Предмет исследования уроженцы белорусских земель в Великой армии.

Методология исследования: общенаучные методы (диалектический и исторический анализ) и специальные исторические методы (историко-генетический, компаративный и другие).

Научная новизна исследования: в дипломной работе предпринята попытка представить более объективный анализ проблемы. В этой войне Беларуси был нанесен значительный материальный и культурный ущерб.

Однако не смотря на множество различных исследований по данной теме, в отношении белорусских земель работы посвященные наполеоновским войнам носят достаточно противоречивый характер. В последние десятилетия переосмысление событий начала девятнадцатого века коснулось и постсоветской и западной литературы, но стоит заметить, что если в российской литературе эта тема если и упоминается, то не рассматривается глубоко и в основном представляет как явление коллаборационизма, в западной и современной белорусской историографии для нее характерно некоторая крайность и односторонность взгляда. Кроме того, польские и литовские исследователи рассматривают явления службы беларусов в армии Наполеона как исключительно польское и литовское явление, не связывая его с белорусским этносом. Это создает ситуацию, в которой на данный вопрос существует только два взгляда, оба из которых недостаточно объективны.

ABSTRACT

Volume of work: 57 pages, 56 sources used, 1 appendix.

Keywords: Napoleon Bonaparte, war, France, nationals of Russian empire, Polish-Lithuanian commonwealth, the Great army, 1812 year.

Issue of work: objectively consider the service of “Belarusian” lands and natives of Russian empire in military formations of Napoleon’s army.

Object of research: Napoleon Bonaparte’s Great army.

Subject of research: natives of “Belarusian” lands in the Great army.

Research methodology: general scientific methods (dialectic, historical, analysis, etc.) and special historical methods (historical and genetic, comparative, etc.).

Scientific novelty of the search: the thesis attempts to present a more objective analysis of the problem. In this was Belarus has been caused a significant material and cultural damage. However, despite the many different studies in this topic, in relation to the Belarusian lands of the work on the Napoleonic wars are quite controversial. In recent decades, there thinking of the event so the early nineteenth century touched the post-Soviet and Western literatures, but important to point, that even if in Russian literature this topic is mentioned it's not considered deeply and is mainly presented as a phenomenon of collaboration; in Western and modern Belarusian historiographies it's characterized by a certain extreme and onesided view. Moreover, Polish and Lithuanian researches consider the phenomenon of service of Belarusians in Napoleon’s army as an exclusively Polish and Lithuanian phenomenon, without linking it with the Belarusian ethnic group. It creates a situation, in which there are only two views on the issue, both of which are not objective enough.

РЕФЕРАТ

Аб'ём працы: 57 старонак, 56 выкарыстаных крыніц, 1 прыкладанне.

Ключавыя слова: Напалеон Банапарт, вайна, Францыя, падданыя Расійскай імперыі, Рэч Паспалітая, Расійская імперыя, Вялікая армія, 1812 г.

Мэта працы: прааналізаваць пытанне службы ураджэнцаў беларускіх зямель, падданых Расійскай імперыі ў воінскіх фарміраваннях арміі Напалеона.

Аб'ект даследавання — Вялікая армія Напалеона Банапарта.

Прадмет даследавання ўраджэнцы беларускіх зямель у Вялікай армії.

Метадалогія даследавання: агульнанавуковыя метады (дывялектычны і гістарычны аналіз) і спецыяльныя гістарычныя метады (гісторыка-генетычны, кампаратыўны і іншыя).

Навуковая навізна даследавання: у дыпломнай працы зроблена спроба прадставіць больш аб'ектыўны аналіз праблемы. У гэтай вайне Беларусі быў нанесены значны матэрыяльны і культурны шкоду. Аднак не гледзячы на мноства розных даследаванняў па дадзенай тэмэ, у дачыненні да беларускіх земляў працы прысвечаныя напалеонаўскім войнам носяць досьці супярэчлівыя харктар. У апошнія дзесяцігоддзі пераасэнсаванне падзей пачатку дзесятнаццатага стагоддзя закранула і постсавецкай і заходній літаратуры, але варта заўважыць, што калі ў расійскай літаратуры гэтая тэма калі і згадваецца, то не разглядаецца глыбока і ў асноўным ўяўляе як з'ява калабарацыянізму, у заходній і сучаснай беларускай гістарыграфіі для яе харктэрна некаторая крайнасць і аднабаковасць погляду. Акрамя таго, польскія і літоўскія даследчыкі разглядаюць з'явы службы беларусаў у арміі Напалеона як выключна польскае і літоўскае з'ява, ня звязваючы яго з беларускім этнасам. Гэта стварае сітуацыю, у якой на дадзены пытанне існуе толькі два погляды, абодва з якіх недастаткова аб'ектыўныя.